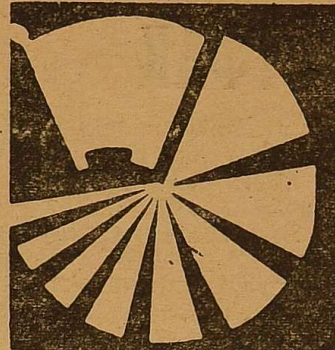




За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ
І. І. МЕЧНИКОВА

РІК ВИДАННЯ 45-й № 22 (1356). 22 ЧЕРВНЯ 1979 р. Виходить щоп'ятниці. Ціна 2 коп.



Разом з партією, разом з народом

Ленінська Комуністична Спілка Молоді України — бойовий загін ВЛКСМ. Всі ці роки комсомол під мудрим керівництвом рідної Комуністичної партії йшов у єдиному строю з радянським народом. Наші ровесники — гідні продовжувачі слави і традицій тих, хто ходив ватаги Першої Кінної, зводив нові міста і заводи, становив Прапор Перемоги над Рейхстагом, відбудовував зруйноване війною, підкоряв цілину і прокладав людству шлях до зірок.

Комсомольська організація Одеського університету — частинка комсомолу України. Вона налічує сьогодні в своїх лавах 5887 членів ВЛКСМ. Кожен комсомолец розуміє, що головний його труд — це навчання і до нього треба ставитися по-комуністичному. За підсумками минулої сесії в нашому вузі налічується 648 відмінників, а 2141 студент вчиться на добре і відмінно. В університеті — 10 Ленінських та іменних стипендіатів. Сподіваємося, що нинішня літня сесія збільшить кількість відмінників.

Готуючись гідно зустріти славу дату — 60-річчя комсомолу України, комітет комсомолу університету розробив цілий ряд заходів. Частина з них уже проведена, а останні відбуваються в процесі святкування ювілею.

Зокрема, розроблено і прочитано студентами цикл лекцій «Комсомол України — бойовий загін ВЛКСМ». 60-річчю комсомолу України було присвячено Ленінський урок «Ми за партією йдемо, в кожній справі Ленін з нами». На ньому почесними гостями були ветерани комсомолу, учасники громадянської і Великої Вітчизняної воєни. На цьому ж уроці студенти розглядали, який конкретно внесок зробив кожен з них у те, щоб група, курс, факультет гідно зустріли славний ювілей.

В нашому університеті, як і в комсомольських організаціях всіх одеських вузів, широко розгорнулося змагання за право бути сфотогографованим біля пам'ятного Червоного Прапора ЦК КПРС в Ленінському Меморіалі на батьківщині вождя в місті Ульяновську. Переможці цього змагання будуть визначені в кінці року.

Хочеться відзначити сьогодні комсомольських ватажків, на активності яких базується робота комсомолу факультетів, всього вузу. Це секретарі комсомольських бюро Тетяна Барон (хімічний факультет), Ольга Хімуріна (філологічний факультет), Олександр Осадчий (мехмат), комсорги Лілія Горнаєва (III курс географічного відділення геофаку), Тетяна Перминова (I курс юридичного факультету), Сергій Лобазов (група IV курсу фізфаку), Тетяна Козану (іспанська група III курсу факультету РГФ), Геннадій Антипенко (IV курс історичного факультету), Олександра Козицька (III курс біофаку) та інші. Вони є першими помічниками в роботі комітету комсомолу.

Зараз наближається третій трудовий семестр. Готові до від'їзду на будови в різні куточки країни студентські будівельні загони. Три з них працюватиме в Тюмені, один — в Одесі, один — на спорудженні олімпійських об'єктів у Києві. Крім того, загін студентів ОДУ працюватиме на консервному заводі. Сформовано загін провідників залізничних вагонів. Планується цього літа освітити 1 мільйон 700 тисяч карбованців капіталовкладень. В дні визначеного ювілею хочеться від імені комітету комсомолу побажати всім студентам успішно завершити складання літньої екзаменаційної сесії і з високими показниками зустріти новий, 1979—1980 навчальний рік.

Ю. НЕМЧЕНКО,
секретар комітету
комсомолу університету.

Увага!

25 червня 1979 року об 11 годині у Великому актовому залі університету (вул. П. Великого, 2) відбудеться урочисте вручення дипломів з відзнакою кращим випускникам 1979 року.

Запрошуються всі бажаючі.

РЕКТОРАТ.

- ◆ Партійне життя: звіти і вибори.
- ◆ Сесія.
- ◆ Меридіани дружби.
- ◆ Слово випускникам, слово про випускників.
- ◆ Фотоконкурс.
- ◆ Довідкове бюро.
- ◆ Веселий конспект. Сесійний гумор.

Комуністична партія розглядає ідейно-політичне виховання трудящих як важливий фронт боротьби за комунізм. Успіхи в цій галузі багато в чому визначають хід економічного, соціально-політичного і культурного розвитку країни, реалізацію ленінського зовнішньополітичного курсу.

В сучасних умовах гострої ідейно-політичної боротьби буржуазна пропаганда не дурається будь-яких засобів, щоб вплинути на радянську молодь, домогтися аполітичності, посіяти скептицизм, нав'язати міщанські смаки і т. ін. Перед вищою школою стоїть відповідальне завдання виховання активних будівників комуністичного суспільства.

Коло проблем і явищ, яких торкається Постанова ЦК КПРС «Про дальше поліпшення ідейно-політичної, політико-виховної роботи», охоплює багато сторін життя вузівських колективів. Цей важливий документ визначає на велику перспективу наші завдання по підготовці і вихованню висококваліфікованих спеціалістів.

В Постанові всі питання ідейно-виховної роботи розглядаються як частина загальнопартійної справи. Серцевиною всієї цієї роботи є формування комуністичного світогляду. Постанова ЦК КПРС зобов'язує, щоб вся діяльність партійної, комсомольської і профспілкової організацій, професорсько-викладацького колективу була спрямована на сприйняття студентами марксистсько-ленінського вчення не як зазубрений урок, а як систему власних поглядів і переконань.

Зміст цього програмного документа має бути ретельно продуманий і кожним куратором академгрупи. При складанні планів ідейно-виховної роботи в академгрупі кожному кураторові необхідно використати рекомендації цієї Постанови щодо організації ідейно-виховної роботи, яка має стати більш конкретною, більш жвавою і переконливою.

Студентська академічна група — важлива ланка в структурі радянських вищих учбових закладів. На XVIII з'їзді ВЛКСМ було особливо підкреслено, що учбова гру-

◆ ПОСТАНОВУ ЦК КПРС «ПРО ДАЛЬШЕ ПОЛІПШЕННЯ ІДЕОЛОГІЧНОЇ, ПОЛІТИКО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ» — В ЖИТТЯ!

ГОЛОВНА ТУРБОТА КУРАТОРІВ

па — центр формування спеціаліста. Саме в групі виховуються високі моральні якості студента, правильне ставлення до навчання, громадської роботи.

Відомо, що жодна студентська група не буває одразу дружною, чітко злагодженим колективом. В створенні такого колективу велику роль відіграє робота куратора. При цьому основним методом роботи куратора є постійне ділове спілкування з активом групи, з кожним студентом. Обов'язок куратора і запорука успіхів групи — постійне сприяння підвищенню компетентності активу, турбота про його розширення зростання авторитету.

Центральний Комітет партії в Постанові акцентує нашу увагу на недоліках в постановці ідейно-виховної роботи. Головне полягає в тому, що якість ідейно-виховної роботи не завжди відповідає рівню і запитам студентської молоді. Ці недоліки мають місце і в нашому колективі, зокрема, в роботі кураторів. В Постанові поставлено завдання перед громадськими організаціями, професорсько-викладацьким складом вузів: прищеплювати студентам інтерес до політичних знань, всебічно розвивати їх громадську активність.

Велику роль у вирішенні цього завдання відводиться політінформації. А діяльність цієї роботи багато в чому залежить від куратора. Куратор зобов'язаний вміло організувати роботу з політичного інформування студентів. Домагається, щоб щоденно пропагувались досягнення реального соціалізму, наш ленінський миролюбний зовнішньополітичний курс. Кожна політінформація — це не просте збагачення студентів певною сумою знань. Це сходинка в їхньому ідейному зростанні, урок кому-

ністичної переконаності.

Формувати погляди — значить давати переконливі відповіді на питання, які хвилюють молодь, активно протистояти ворожій ідеології. Постанова ЦК КПРС зобов'язує наш великий колектив кураторів знаходити шляхи до розуму й серця кожного студента. В цій складній і відповідальній роботі чималу роль відіграє добре підготовлена і вміло проведена політінформація.

Партком університету, спрямовуючи і контролюючи роботу кураторів, відзначає, що в колективі університету по праву користуються повагою ті вихователі, які не обмежують свій вплив вузівською аудиторією, поділяють з молоддю успіхи й труднощі. До таких кураторів відносяться доцент кафедри радянської літератури і літератур народів СРСР Л. В. Берловська, доцент кафедри історії СРСР В. М. Міліч, асистент кафедри палеонтології і регіональної геології М. І. Благодаров, старший викладач кафедри французької філології Є. Д. Воробйов, доцент кафедри фізичної географії Ю. О. Амброз, старший викладач кафедри теоретичної фізики Н. Л. Маломуж, старший викладач кафедри зоології безхребетних В. Ф. Микитюк, доцент кафедри цивільного права і процесу О. В. Федоров доцент кафедри вищої математики А. І. Качура і багато інших.

Виходячи з завдань, що містяться в Постанові ЦК КПРС, колектив кураторів університету повинен поліпшити індивідуальну роботу зі студентами, вчити їх практиці організації громадської роботи.

Виконати ці завдання можливо лише на протязі всіх років навчання студентів в університеті. Тому не можна схвалити практику роботи

деканатів і парторганізацій деяких факультетів, коли щороку змінюється склад кураторів в академгрупах. Партком університету рекомендує закріпити в академічних групах кураторів на всі п'ять років навчання.

Постанова ЦК КПРС зобов'язує колектив кураторів стимулювати і трудову активність студентів, вчити практиці організації громадської роботи. Виконанню цього завдання сприяє вміла організація громадсько-політичної практики. Обов'язок куратора академгрупи регулярно протягом навчального року надавати допомогу студентам у виконанні індивідуальних завдань з ГПП і контролювати їх виконання. Куратори мають більш вимогливо і організовано проводити заліки з ГПП, налагодити щорічний облік виконаної роботи в ході ГПП кожним студентом.

Безперечно, успіх ідейно-виховної роботи в вузі залежить перш за все від професорсько-викладацького складу. Партійні організації і деканати повинні вважати роботу куратора основним дорученням і залучати до цієї роботи провідних викладачів, в тому числі і професорів, домагається, щоб кожна кафедра брала активну участь в організації ідейно-виховної роботи.

Справді ленінським ставленням до викладачів пройняті рядки Постанови ЦК КПРС: «Виявляти повсякденну турботу про педагогічні кадри, вище піднімати авторитет вчителя, викладача».

Цим ще раз підкреслюється висока місія радянського педагога. Постанова озброєє всіх нас науково обґрунтованою програмою вдосконалення ідейно-виховної роботи. Виховання вихователів має стати головним полем діяльності партійних організацій факультетів. Слід налагодити роботу так, щоб студент від курсу до курсу отримував щось нове не лише в галузі науки, а й в позаучбовий час, щоб університет став для кожного нашого студента школою вивершення його ідейної зрілості, комуністичного ставлення до життя.

О. МУРАТЧАСВА,
член парткому
університету, доцент
кафедри історії КПРС.

РЕПОРТАЖ У НОМЕР

ТИ—АБИТУРІЄНТ?

◆ 20 ЧЕРВНЯ ПОЧАВСЯ ПРИЙОМ ЗАЯВ ВІД ВСТУПНИКІВ НА ДЕННУ ФОРМУ НАВЧАННЯ

Всі секретарі приймальної комісії за своїми робочими столами чекають бажаючих вступити до університету. Ось до 42 аудиторії головного корпусу заходять перші абітурієнти. Симпатична дівчина-блондинка підходить до столу, над яким табличка «Фізичний факультет».

— Мене звати Надія Аксьонова, — розповідає вона. — В цьому році закінчила технікум

харчової промисловості. Зараз працюю на хлібокомбінаті помічником майстра. Дуже люблю фізику. Це обумовлено, зокрема, тим, що мені поталанило на вчителів. У нас в школі був дуже хороший викладач, надзвичайно цікаво вивчати фізику, і в технікумі теж.

В цей час до столу з табличкою «Філологічний факультет» підходить інша абітурієнтка.

— Я — Іванова Людмила Во-

лодимирівна. Закінчила середню школу в минулому році. Спочатку боялася вступати на філфак. Пішла попрацювати на завод, обдумати майбутню спеціальність. І я зрозуміла, що мені подобаються філологічні науки і я люблю працювати з дітьми. Дуже хвилююся і дуже хочу стати студенткою.

А ось що розповів відповідальний секретар приймальної комісії доцент В. П. Дроздовський:

— Ми розуміємо, що треба уважно приглядатися до кожного абітурієнта. В цьому році на деякі факультети збільшено набір. Наприклад, на юридичний факультет буде прийнято

не 150 чоловік, як раніше, а 170. Вступники на фізичний факультет і мехмат, на відділення гідрогеології та інженерної геології геофаку, які мають середній бал атестату 4,5 і вище, складають спочатку два іспити, і якщо вони отримали в сумі 9 балів, то одразу ж зараховуються до вузу. Наступний навчальний рік — особливий. Університет вступає в 115-річницю свого існування. Першого вересня 1180 переможців конкурсних іспитів заповнять студентські аудиторії.

С. ОРДОВСЬКИЙ.

ІСТФАК

Із звітною доповіддю партбюро виступив його секретар доцент **О. В. Гонтар**. Він зазначив, що партійна організація, весь колектив факультету протягом звітного періоду наполегливо працювали над виконанням завдань, поставлених перед вищою школою ХХV з'їздом КПРС.

Новий імпульс цій роботі дали Постанова ЦК КПРС «Про подальше поліпшення ідеологічної, політико-виховної роботи», а також республіканська нарада працівників вищих навчальних закладів.

В основу ідейно-виховної роботи на факультеті покладений комплексний перспективний план комуністичного виховання студентів, розроблений на основі парткомівського аналогічного плану. Ряд ця робота була в центрі уваги партбюро. Це й природно: адже ідейне загартовування молодих спеціалістів-істориків, майбутніх ідеологічних працівників, є основним завданням парторганізації, всього викладацького складу.

Партбюро намагалося домогтися органічної єдності ідейно-політичного, трудового і морального виховання студентів. Особлива увага приділялася підвищенню ролі кафедр в комуністичному вихованні студентів, а також кураторів груп. Досвід показує, що слід призначати кураторів не на рік, а на всі 5 років навчання студентів на факультеті.

За рік у нас з'явилися нові форми цієї роботи, зокрема, використання технічних засобів, створення студентських клубів.

Великої уваги приділялося політико-виховній роботі в гуртожитку, організації і проведенню ГПП.

І все ж, незважаючи на проведену роботу, в постановці виховної роботи були серйозні упущення й недоліки, на які справедливо вказав партком. З критики зроблені правильні висновки, недоліки усуваються.

Доповідач зазначає, що слабким місцем в роботі парторганізації є проведення днів науки, а тому на це слід звернути особливу увагу.

Партійному бюро слід у світлі Постанови ЦК КПРС по ідеології поліпшити роботу товариства «Знання» факультету, студентської лекторської групи.

Методологічний семінар, веде далі доповідач, протягом трьох останніх років розглядав актуальні проблеми зростання ролі історичної науки в комуністичному будівництві, ідеологічній роботі та ідейному вихованні студентів. Ідейно-теоретичний рівень в семінарі підвищують 42 співробітника факультету.

Аналізуючи і учбово-методичну, і наукову роботу доповідач зазначає, що її активізація спричинилася до стабілізації досить високих показників успішності.

Вчені факультету опублікували 2 колективних моногра-

фії і ряд наукових статей, успішно керують науковим студентським товариством.

Останнім часом викладацький склад факультету значно обновилося, прийшло багато молодих викладачів — випускників факультету. В результаті цього кількість викладачів з високими ступенями різко скоротилася. На факультеті гостро стоїть питання підготовки кадрів вищої кваліфікації. Треба посилити вимоги до аспірантів, до їх керівників.

Доповідач аналізує стан організаційно-партійної роботи, діяльність партгруп кафедри і курсів, зупиняється на питанні керівництва комсомольським життям, профспілковою організацією.

На закінчення доцент **О. В. Гонтар** висловив впевненість, що комуністи факультету й надалі докладатимуть усіх зусиль для втілення в життя історичних завдань, поставлених перед вищою школою.

В обговоренні доповіді взяло участь 10 комуністів. Завідуючий кафедрою історії УРСР доцент **В. П. Ващенко** відзначив, що партійне бюро за звітний період багато уваги приділяло підвищенню методологічного і наукового рівня лекцій, добре працював методологічний семінар, більше стало публікуватися наукових робіт, позитивний досвід накопичено в виховній роботі студентів в гуртожитку. Однак є і недоліки в роботі. У нас ще не все гаразд з трудовою дисципліною студентів, з координацією роботи кафедр, деканату, кураторів. Є недоліки в навчанні партгрупоргів. На все це новообраною складові партбюро слід звернути увагу.

Про справи партгрупи III курсу розповів його партгрупорг **В. Гладюк**. Партгрупа багато уваги приділяє громадсько-політичній практиці, навчання студентів на факультеті громадських професій. Проте є прораханки в учбовій роботі, свідчення чого — зниження якості успішності. Партгрупа зробить з цього належні висновки і виправить становище.

Доцент кафедри наукового комунізму **Г. Л. Фролова** торкнулася у своєму виступі питань виховної роботи, зазначивши, що в ній не можна допустити формалізму.

Куратор III курсу доцент **П. І. Воробей** поділився своїми думками з приводу поліпшення кураторської роботи, розповів про свою роботу на курсі. Виступаючий говорив про необхідність посилення почуття відповідальності студентів за навчання.

Про необхідність створення в університеті школи навчання партгрупоргів говорила в своєму виступі партгрупорг I курсу **Т. Петракова**.

Завідуюча кафедрою філософії професор **І. М. Попова** розповіла про участь викладачів кафедр суспільних наук в роботі методологічного семінару, про роботу факультетського гуртка філософії.

Про завдання факультетської організації товариства «Знання» у світлі Постанови

ЦК КПРС «Про подальше поліпшення ідеологічної, політико-виховної роботи», говорив у своєму виступі доцент **А. І. Балобасв**. Він називав серед кращих лекторів професора **М. Ю. Раковського**, доцентів **С. І. Аппатова**, **Д. П. Урсу**, **П. Г. Чухрія**, **Н. І. Калюжко**.

Керівник ГПП на факультеті доцент **Н. І. Калюжко**, відзначивши важливу роль громадсько-політичної практики в формуванні необхідних майбутньому спеціалістів навичок, розповіла про завдання ГПП в світлі Постанови ЦК КПРС з питань ідеології.

Декан факультету професор **З. В. Першина** відзначила, що факультетська парторганізація домоглася певних успіхів в учбовій, виховній і науковій роботі. Проте є й недоліки, зокрема в підготовці й написанні курсових робіт, ще не ліквідовані порушення трудової дисципліни студентами і інші негативні явища. На ліквідацію цих та інших недоліків має спрямувати свої зусилля новообране партбюро.

На зборах виступила також партгрупорг II курсу **С. Веселова**.

Член парткому університету доцент **В. І. Світличний** зазначив, що на факультеті підвищилася роль партійної організації у вирішенні всіх факультетських питань. Проте партком університету хотів би бачити парторганізацію істфаку більш активною у вирішенні багатьох питань, що стоять перед парторганізацією університету.

Слід підняти рівень роботи університету історичних знань, роль партгрупи в ідейно-виховній роботі, ліквідувати інші недоліки й прораханки.

Збори обрали партійне бюро у складі комуністів **Р. Д. Бондар**, **О. В. Гонтара**, **Н. І. Калюжко**, **З. В. Першина**, **Д. П. Урсу**, **В. І. Федорченко**, **П. Л. Фролова**.

Секретарем партбюро знову обрано доцента **О. В. Гонтара**.

АДМІН-ГОСПЧАСТИНА

В звітній доповіді секретаря партбюро **Г. Є. Десякіна** зазначено, що комуністи адмінгоспчастини, весь її колектив працювали над вирішенням завдань господарського забезпечення учбового процесу і наукових досліджень в університеті, створення необхідних побутових умов для студентів. Цьому були підпорядковані чітко організоване соціалістичне змагання в підрозділах і службах АГЧ, контроль за трудовою дисципліною співробітників, забезпечення авангардної ролі комуністів у всіх ланках роботи.

Одним з найважливіших моментів своєї роботи партбюро вважає ідейно-теоретичне загартовування всіх співробітників. Партійно-політичне

навчання здійснювалося в теоретичному семінарі з актуальних проблем політики КПРС, в 3 групах середньої і в 18 групах початкової ланки. За активну роботу в системі партійної освіти доповідач відзначає пропагандистів **О. О. Путіна**, **О. В. Трубачева**, **Р. Л. Дунаєвську**, **М. І. Абрамова** та інших.

В своїй ідеологічній роботі партбюро спирається на наочну агітацію і стінну пресу (редактор газети «Сигнал» комуніст **М. І. Соколов**).

На рахунок комуністів АГЧ, всього її колективу чимало трудових досягнень. Проте у виробничій діяльності наших підрозділів, зазначив доповідач, наявні і серйозні прораханки та недоліки. Особливі претензії пред'являються до будівельної групи, до старшого прораба **Е. М. Коваленка**. Серйозні зауваження є й до роботи УЕМ, відділу постачання, автобазу, сантехнічної служби, дирекції студентського містечка.

Аналізуючи діяльність партгруп підрозділів АГЧ, доповідач в позитивному плані називає партгрупи УЕМ, позавідомчої охорони, піддає критиці партгрупу будівельної групи і зазначає, що новообраною партбюро слід більше уваги приділяти роботі з партгрупорганами підрозділів і служб.

В доповіді проаналізована також робота партбюро по керівництву громадськими організаціями.

В обговоренні доповіді взяло участь 12 комуністів.

Старший інженер **М. Й. Рязанов** зазначив, що організація партполітнавчання, активність слухачів в нинішньому навчальному році були кращими, ніж раніше. Хід навчання систематично контролювався партбюро, обговорювався на зборах. Але, зазначив виступаючий, треба, щоб знання, отримані слухачами в політгуртках, ставали їхніми переконаннями.

Питанням охорони праці, організації побуту робітників УЕМ присвятив свій виступ робітник майстерень **В. С. Домейко**. Інженер **П. П. Мазарак** говорив у своєму виступі про необхідність більш мобільної організації соціалістичного змагання, що дасть змогу домогтися нових успіхів у виробничій діяльності. Про турботи, які хвилюють відділ постачання, говорив його начальник **М. Х. Рейшер**. Помічник проректора з побуту **І. С. Малярчук** зупинився на питаннях підготовки учбових корпусів і гуртожитків до експлуатації в новому навчальному році. Ці ж питання підняв у своєму виступі старший прораб будівельної групи **Е. М. Коваленко**.

Ряду важливих питань торкнулися у своїх виступах комуністи **Л. К. Власюк**, **О. Д. Добровольський**, **М. І. Абрамов**, **С. О. Ушарович**, **П. І. Карпцов**, **І. Г. Рутовський**.

У роботі зборів взяв участь і виступив секретар парткому університету **Л. Х. Калустьян**.

Секретарем партбюро АГЧ знову обрано **Г. Є. Десякіна**.

Отже, настав заключний етап сесії. Залишилися останні відповідальні випробування. І досягнуті успіхи повинні стати для нас хорошим стимулом до серйозної підготовки. Бо ж екзамен — не лише перевірка накопичених знань, але й випробування волі, характеру, наполегливості кожного студента.

Н. КРЕСТОВСЬКА,
відповідальна
за академсектор
комсомольського бюро
III курсу істфаку.

Улыбка Омоло Онгати

Каким его увидели здесь впервые? Высокий, стройный, с ослепительно белой улыбкой он вошел в большую аудиторию, где пели венгерские студенты — была какая-то репетиция. Через минуты 2—3 Омоло Онгати, бакалавр-математик, несколько дней назад приехавший в СССР, уже выходил из аудитории, уверенно напевая мелодию венгерской песни. Преподаватели кафедры русского языка, наблюдавшие эту сцену, переглянулись. Все ясно. Отличный слух плюс общительный, веселый нрав. У такого не будет трудностей при изучении языка, он легко войдет в новую для себя жизнь...

В общем-то все эти предсказания оправдались. Но и трудности были немалые. И не только с языком и с математикой. Трудно было вдали от дома, особенно первое время. В Кении живут родители Омоло, жена, дети — две девочки и двое мальчишек. Омоло думал о том, что они все, наверное, тоже очень скучают за ним. Но когда ему случалось об этом разговаривать, он всегда добавлял: «И все-таки я здесь, как дома. Меня окружают друзья и их так же много, как в Кении».

И дело тут не только в доброжелательной атмосфере, которая окружает человека, в нашей стране, но и в самом человеке. Веселый, открытый Омоло сразу вошел в дружную студенческую семью.

Теперь без Омоло не обходится ни один вечер, ни одно мероприятие. Он поет, танцует национальные танцы, с удовольствием рассказывает о своей родине.

Омоло никогда не мог представить себя в стороне от общественной жизни. В Кении, где он преподавал математику в Высшей школе, он был секретарем молодежной организации всей Восточной Африки. В задачи организации входила помощь беднякам в постройке жилища, культурно-просветительная работа среди населения. Еще дома он играл за сборную Кении по футболу.

Омоло любит вспоминать об этом, рассказывать. — У нас очень трудно поступить в университет. Мне было тоже очень трудно. Некоторое время после школы я занимался самостоятельно — изучал экономику, потом математику.

Я раньше ничего почти не знал о вашей стране. Какая она огромная, богатая, добрая. Какие люди здесь живут! Очень мало знал о Ленине.

Все глаголы в этой фразе Омоло поставил в прошедшем времени. Что дала ему учеба здесь? Углубленные знания в области специальных наук? Да. Повышение квалификации? Да. Но это далеко не все для него. Перед ним раскрылись новые горизонты. Он узнал общественные науки и увлекся ими. Его заинтересовали исторические факты, события, о которых раньше лишь смутно подозревал. Теперь он много читает об этом. Читает по-русски и совершенно свободно.

— Огромное спасибо прежде всего моим преподавателям русского языка. Они работали со мной упорно и напряженно. Но процесс обучения был увлекательным, радостным. Они первые представляли для меня людей этой новой, тогда незнакомой мне страны. И я всю жизнь с благодарностью буду их вспоминать.

А. СТЕПАНЯН.

Сесія: заключний етап

Сесія — відповідальна пора в житті кожного студента. Ми, трьохкурсники історичного факультету, з усією відповідальністю підійшли до цього важливого рубежа студентського життя. Літня сесія є вирішальним показником знань, здобутих протягом всього навчального року. Глибока і всебічна підготовка до екзаменів вимагає значних зусиль від кожного студента. Необхідно відновити в па-

м'яті все те, що було предметом дискусій і обговорень на лекціях і практичних заняттях.

Іспити, що вже минули, показали досить високий рівень підготовки студентів нашого курсу. Більшість успішно подолали перші екзаменаційні рубежі. Хорошу підготовку, глибокі і міцні знання виявили кращі студенти нашого курсу **Геннадій Антипенко**,



Володимир Левчук, **Петро Гребенюк**, **Лариса Солобаєва**, **Наталка Петрук**, **Людмила Редюк**.



НАШ ИНТЕРНАЦИОНАЛЬНЫЙ ДОЛГ

Каждый год в Одесском университете первого сентября в студенческие аудитории на свои первые лекции входят не только советские юноши и девушки, но и десятки их сверстников из социалистических и развивающихся стран Европы, Азии, Африки и Латинской Америки. Они приезжают в нашу страну для того, чтобы получить знания в различных областях науки, чтобы через несколько лет с советским дипломом приступить к работе на своей родине, помочь своему народу строить лучшую жизнь на примере Страны Советов.

Каждый год, в июне, в университете другой большой праздник — проводы выпускников. Из рук ректора получают дипломы и наши друзья из-за рубежа. В этом году мы провожаем на родину 35 выпускников-иностранцев. Дипломы Одесского университета поедут в Польшу и Монголию, на Кубу и в Афганистан, в Алжир и Кению, в Ирак, Колумбию и Гвинею....

И пусть эта страничка с фотографией их родного Одесского университета будет доброй памятью о незабываемых годах, проведенных на Родине Ленина, в советском вузе.

В. СВЕТЛИЧНЫЙ,
доцент, декан
по работе
с иностранными
студентами.

МЫ ПОДРУЖИЛИСЬ В ОДЕССЕ

ВЛАДИМИР КИРНИЦКИЙ,
студент мехмата, гражданин СССР.

— За пять студенческих лет мы узнали очень много, пожалуй, больше, чем за два десятка предыдущих лет, а те, кто жил в общезнании — вдвойне. Здесь все у нас общее, все решается вместе. Мы воспитывались в разных семьях, воспитывались в разных школах, у всех нас довольно широкие и разные интересы. Но все мы воспитывались в одном обществе, у всех общие идеалы и цели и поэтому все трудности преодолевать в этом случае легче.

Мне пришлось жить вместе со студентами из Руанды Пьером Тонванди и Пьером Ндиликинешей, сирийским студентом Исамом аль-Хатабом, с ребятами из Кубы — Гаспаром Фуэзасом и его другом Раулем. Сейчас живу с венгерским товарищем — Удварешем Габором. И скажу честно — мне просто повезло. Я узнал то, чего нельзя прочитать даже в сотнях учебников, которые никогда не смогут заменить живого контакта. Мы понимали друг друга, а это главное. Сильным было то влияние, которое оказывала на ребят наша действительность. Думаю, им будет о чем рассказать у себя на родине, будет о чем вспомнить.

Они рассказывали о своей стране, но не очень любили это делать. Приходилось расспрашивать.

Руанда — маленькая страна в центре Африки. Население — немногим более 4 миллионов человек. Основные продукты экспорта — оловянная руда, кофе, чай. Страна развивается, крепнет, и рабочие верят в ее будущее. Уверен, что по окончании университета Пьеры увезут с собой много хорошего и теплого.

Через год я заканчиваю университет. И я очень рад, что познакомился с этими ребятами, узнал об интереснейшей истории арабского мира, которую так любят рассказывать за чашкой чая Исам-аль-Хатаб (а чай он заваривает просто прекрасный), узнал и много нового о далекой Кубе и ее мужественном народе.

Никакие барьеры: ни языковые, ни психологические, ни любые другие не могли нам помешать. Знаю, что наши чувства взаимные.

«СПАСИБО, ОДЕССКИЙ УНИВЕРСИТЕТ!» —

говорают студенты-иностранцы, закончившие обучение в этом году

ЭЛЬЖБЕТА ГРОВЕЛЬНА — выпускница биологического факультета, гражданка Польской Народной Республики.

— Мы уже привыкли к тому, что каждый новый день приносит нам новые мечты, надежды, желания. И все это благодаря чистому мирному небу, яркому солнцу. «Мир — это единственное, ради чего должна вращаться Земля», — сказал один из создателей фильма «Великая Отечественная».

Уже более 30 лет в Европе царит мир и спокойствие. Это достигнуто благодаря огромным усилиям всех миролюбивых сил Европы, во главе которых стоят страны социалистического лагеря. «Основная предпосылка, определяющая место нашей страны в мире, — классовый и народный союз с Советским Союзом. Он служит прочной гарантией всех жизненных интересов Польши, позволяет ей играть важную роль в обеспечении международной безопасности и мира, повышает ее авторитет» — так говорил Первый секретарь ЦК ПОРП Эдвард Герек.

Я получила возможность провести свои студенческие годы в Советском Союзе. В университете я выбрала специализацию на кафедре микробиологии и вирусологии. Заинтересовалась работами по микробиологической очистке воды. И очень признательна многим сотрудникам кафедры микробиологии и вирусологии за большое внимание и помощь, за их сердечное отно-

шение к нам.

Мне было интересно работать в студенческом научном кружке на нашей кафедре, здесь мы выступали с докладами. А потом наши доклады рекомендовали на студенческие научные конференции.

— А как чудесно проходила студенческая практика! Особенно запомнились поездки в Киев, Саврань, Цюрупинск, на реку Буг.

За время учебы мы, иностранные студенты, много ездили по вашей стране, знакомились с образом жизни советских людей, достопримечательностями. Я побывала в Москве, Ленинграде, Киеве, Риге, Таллине, Кишиневе, в Прибалтике. У меня здесь много друзей. Особенно сдружилась с Людой Гнилицей, Ирой Плоскиной, Ларисой Коваленко, Натасей Шматко. Все девочки окружали меня теплом и заботой. А когда я писала дипломную работу, Наташа Шматко даже печатала мне ее.

С чувством благодарности я вспоминаю занятия по русскому языку, которые интересно проводила с нами Надежда Павловна Панкратова.

С радостью и волнением благодарю Одесский университет за науку и доброту!

МИР ХАМИДУЛЛА ХУСЕЙНИ — выпускник физического факультета, гражданин Афганистана.

— Трудно, сказать, когда я еще переживал такое радостное волнение, какое испытывал в минуты защиты дипломной работы. В моей душе буквально смешались чувства благодарности к тем, кто был ря-

дом со мной в трудные дни учебы и завершенности жизненного этапа, небольшого по времени (практически полтора года), но значительного по результатам сделанного. Одним словом, это было чувство победы. Победы прежде всего над самим собой. Ведь меня отделили от того дня, когда я получил диплом бакалавра, годы практической работы. И теперь нужно было вновь садиться на студенческую скамью, причем в необычных для меня условиях овладевать наукой. Начинать пришлось не с моей любимой физики, а с изучения русского языка.

Сейчас мне самому трудно представить, как удалось преодолеть и психологический и языковой барьер. Жизнь तोпила. Я спешил. Но постижение русского языка и науки на нем не всегда давалось сразу. Сколько бессонных ночей и нескрываемых переживаний стоит за этим! Ими мы делились с преподавателями и вдохновленные с новым упорством добивались успеха.

Хотелось скорее овладеть языком великого Ленина. Читать произведения вождя мирового пролетариата в оригинале.

Первый год моего пребывания в Одессе был насыщен событиями исторического значения. Мы, иностранные учащиеся, явились живыми свидетелями подготовки и празднования 60-летия Великого Октября, широкого, поистине всенародного обсуждения и принятия новой Конституции СРСР. Едва познакомившись с

языком русского языка, мы внимательно вслушивались в речи Л. И. Брежнева. Мы понимали главное — суть происходящего, и сердце наполнялось гордостью и благодарностью.

Апрельская революция 1978 года в моей стране вызвала в душе желание трудиться еще больше, настойчивее и упорнее. Об этом сегодня говорят результаты. Дипломная работа получила отличную оценку. Теперь, когда трудности остались позади, хочу от всего сердца поблагодарить университет, ставший мне родным и близким, преподавателей, отдающих себе без остатка любимому делу. И особую признательность принести преподавателю русского языка Л. В. Скрябиной, научному руководителю доценту В. К. Баженову.

Ученый Совет физического факультета рекомендует меня в аспирантуру, мне предоставляется возможность продолжить учебу. Это большое счастье. Но если моя родина скажет, что мои силы нужны сейчас, я без колебаний буду там, где необходим мой труд.

Спасибо тебе, Одесский университет! В своем сердце я навсегда сохранил память о тебе!

АМИР ЮНАН — бакалавр, выпускник биологического факультета, гражданин Ирака.

— Я считаю, что мне, как говорят студенты, крупно повезло. Повезло в том, что получил направление на учебу в Советский Союз, попал в дру-

жную студенческую семью Одесского университета. Все благоприятствовало тому, чтобы за два учебных года, защитив отлично диплом, я окончил вуз.

Как и у всех на свете студентов, у меня были, конечно, свои трудности. Многие из них уже забылись, однако волнения, связанные с овладением русским языком, экспериментальной частью дипломной работы, которая долго не удавалась, едва ли вообще забуду. Это были трудности, после преодоления которых начинаешь себя больше уважать.

Вера Петровна Тульчинская, мой научный руководитель, больше чем кто-либо понимала, как много нужно сделать за короткое время. Мое незнание языка очень огорчало ее. И я делал все, чтобы порадовать эту женщину: скорее овладеть русским языком, ключом к моей специальности. Практически не пропустил ни одного занятия, участвовал во всех общеуниверситетских и кафедральных мероприятиях, дорожил всяким поводом вступить в беседу.

— Постоянная систематическая учеба, общение с советскими и иностранными студентами, знакомство с советским образом жизни, с советской действительностью дали мне возможность успешно окончить университет, получить диплом магистра, вести большую работу среди арабских студентов, обучающихся в вузах Одессы.

В душе только благодарные чувства университету, его профессорско-преподавательскому составу и дружной студенческой семье!

Сила слова художнього

На різних етапах по-різному складалися взаємини між словом розмовним, фольклорним і книжним, літературно-художнім. Де більше, а де менше трудящих людей намагалися відгородити від слова писемного. Останнє тривалий час було привілеєм для багатих, власть імущих, «ближчих до бога». У бідняків же переживання ліричні і соціальні, роздуми про майбутнє втілювалися у притчу, сказку, прислів'я і приказку, виливалися у пісню.

Недарма для багатьох письменників жадалося «стати пісню», щоб художньо-образним словом зачерпнути з духовної скарбниці народу якнайбільше почуттів. І в наш час коефіцієнт корисної дії поетичних збірок винятково зростає, якщо поетичні рядки перекладаються на музику, звучать піснюю.

Отже, чи не найістотніша функція художнього слова (усного і писемного) — викликати у читача, глядача і слухача співпереживання з авторських позицій. Співпереживання, співдумання і співтворчість. Справді художнє слово відтворює діалектику душі автора і персонажів спонукає до дії. Воно вибирає свої розмаїті асоціації як у контексті твору, так і в контексті епохи. Воно стає власне словом-ділом.

Згадана діалогічна багатострлявність, тенденційність і намагніченість художнього слова всією художньо-образною системою — робить його винятково об'ємним. І це його друга найістотніша ознака. Будучи вмонтованим у кожну конкретну вислову, абзаці, розділі, воно водночас втрачає в ідейно-художній лейтмотив твору чи творів, у творчій базис епохи. Особливо характерно це для слів-заголовків творів вітчизняної і радянської літератури. Заголовки ідеї відразу настроює читача чи глядача на цілісне сприймання, напружене прочитання.

Згадаємо хоча б твори О. Герцена «Хто винен?», М. Чернишевського «Що робити?», Панааса Мирного «Хіба ревуть воли, як ясла повні?». У згоді з ідейно-художнім змістом твір Л. Толстого «Війна і мир» може мати й інший варіант — «Війна і світ». Духовний світ... Адже йдеться в творі-епопеї не лише про власне мир, спокій, а про духовний світ світогляд, діалектику душі; про все, що так яскраво проявилось під час війни. Дзеркалом російської революції назвав твори Л. Толстого Володимир Ілліч Ленін.

На боротьбу з поневоленням трудової людини, на боротьбу з експлуататорами робітників благословила свого сина горьківська мати. І сама, включившись у боротьбу, стала під червоне знамено. І це у великій згоді з загальним духом твору. Яку Володимир Ілліч назвав дуже своєчасною. З найглибшої духовної скарбниці селян-бідняків виврав слово. Діло робітника Марко Гуца: «Одберім землю, і тоді кожен трудячий матиме хліба доволі для себе і для людей». Згодом же — залізний потік трудового народу, нерованого більшовиками, зніс з лиця землі експлуататорів і утвердив на одній шостій планеті «чуття єдиної родини». Високою зірною назвав духовний світ радянської людини Раул Гамзатов в однойменній збірці.

Без настанови на цілісне сприймання важко збагнути роман Олеса Гончар «Тронка», де кожна з новел нагадує пелюстку єдиної квітки. Естетичний ідеал, що переживається, — нахненний труд радянських людей прапором миру і прогресу. Ми змушені (випливає з твору авторська ідея) тримати порох сухим і дбати про атомний щит, вдатися до учбових вибухів на полігонах, бо на землі не перевелись навіжені імперіалістичні акули. Але найпотрашніше наше бажання (в тім числі і маршалів) — перетворити полігони на квітучі сади, на зелені пасовиська, де б на світланку чувся прозорий голос тронки (дзвіночка на ший вівці-поводиря).

У художньому творі, побудованому за принципом загальної образності, не можна вилучити не лише опорного, але й будь-якого слова. Не можна їх додавати чи міняти місцями, бо руйнується цілісність. Та й розділові знаки (за Чеховим — нотки) входять у художньо-образний зміст. О. Блок, наприклад, просив зберігати його чотири крапки в кінці окремих речень. З чотирма крапками в кінці 28 речень засвідчуємо ми ключові місця в творчості М. Коцюбинського.

Тому доводиться лише дивуватись, коли деякі читачі читають твір, створений за законами загальної образності, по діагоналі, коли окремі глядачі вихоплюють продинокі, розрізнені кадри, бувають неуважними до початку і кінця, до звуку музики, мелодії слів, пісні. Вони не орієнтують себе на єдність бага-

томаніття у творі, виставі, фільмі, телепередачі. І як результат не раз спостерігаємо: глядачі посміхаються там, де треба сумувати, або зітхають там, де можна й посміхнутися. Очевидно, вони не можуть розлучитись зі своїм стереотипом, з набутими (не завжди глибокими і високими) асоціаціями; не докладають зусиль, щоб стати на точку зору автора, режисера, сценариста ввійти з ним у співтворчість. Бо ж естетична насолода невіддільна від розумового і емоційного напруження в художньо-образному світі з авторських позицій.

Згадується принагідно чудовий фільм «Доживем до понеділка» і афористичний вислів у ньому десятикласника «Щастя, коли тебе розуміють». А чи не цим керуються автори, творці поезії, вистав і фільмів, перегортаючи заради єдиного слова «тисячі тонн словесної руди», перегортаючи тисячі сторінок архівних матеріалів заради одного жесту. Та й у звичайній розмові помітна зацікавленість усіх, щоб з ними співпереживали і співдумали.

Не раз, наприклад, можна почути під час розповіді настійні «розумієте... розумієте...». Без перебільшення пригадуємо, коли якийсь один із співбесідників на повному напруженні розповідав: «Розумієте... встав я вранці... вмився, розумієте... сів, розумієте, за сніданок...». І т. д. «Інтелектуальна» розповідь на цьому не обірвалася...

І дуже прикро, що не лише подібні співбесідники, але й інші, більш зосереджені і вишклені, беручись за книгу чи сидючи в залі під час перегляду фільму, вистави, не хочуть поринати в ідейно-художній зміст твору, не утруднюють себе і задовольняються оцінками-штампами «нічого», «так собі»... Забувають про авторські намагання полегшити сприймання шляхом застосування відомого драматургічного принципу: рушниця, яка висить у першому акті, повинна вистрілити в останньому.

Не завжди і не всіма ще усвідомлюється, що кожен твір створюється при максимальному духовному напруженні, що творець живе у створюваному ним художньо-образному світі; що творить він в ім'я співпереживання і співтворчості з читачами, глядачами. Читач чи глядач співавтор — це ідеал для кожного художника-громадянина. Водночас це і основа естетичного переживання, духовного і гармонійного зростання. І в цьому ми докорінно розходимося з нашими ідейними ворогами, представниками буржуазного літературознавства і мовознавства. Останні по-різному маскують свою бездіяльність, намагаючись перетворити мистецтво і його сприймання в штучність, відлучаючи читача і глядача від ідейно-художнього змісту. Ясна річ, під свої хитросплетіння буржуазні вчені намагаються підвести «наукові» основи.

Береться, наприклад, слово «кінь» чи слово «стіна» і доводиться, що в них між образом звуковим і смисловим відсутня обумовленість. А далі йде начебто закономірна аналогія: мовляв, немає обумовленості, детермінованості між словом і змістом у художньому творі. Зміст, заключений у тексті художнього твору — довільний, він приноситься читачем чи глядачем.

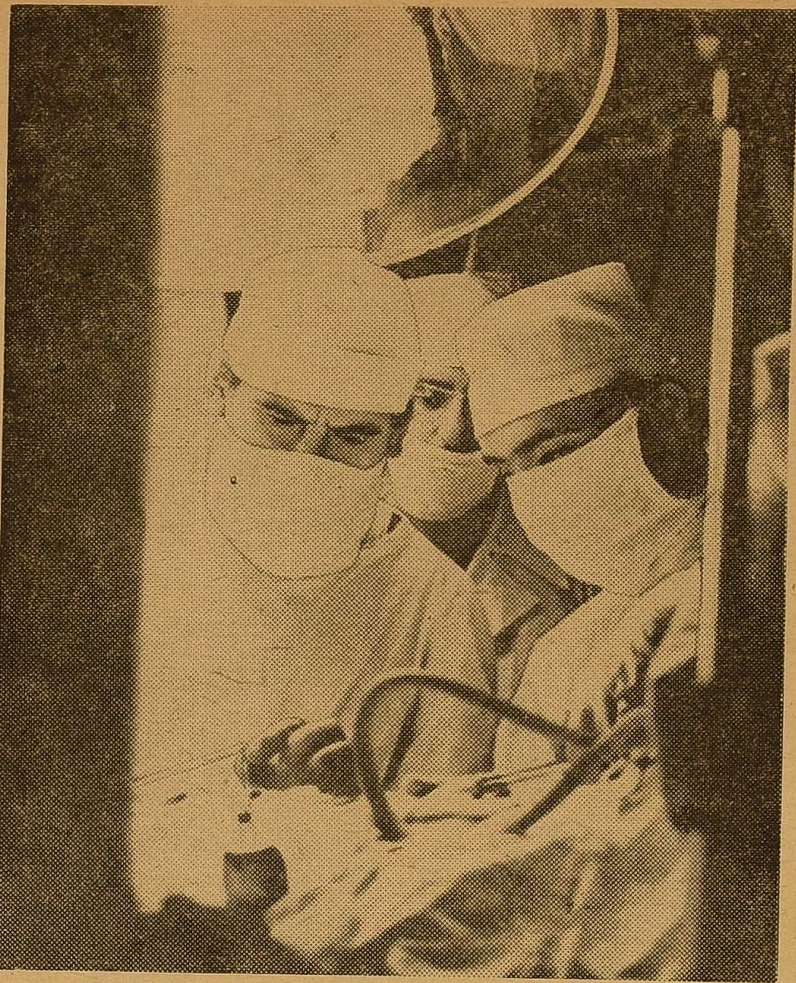
Власне це і є вихідною основою для буржуазного формалізму, суб'єктивізму й ідеалізму. Один з буржуазних горе-літературознавців побачив, наприклад, у віршах Ламартіна таку схему: а) «Там неподвижное озеро раскрыло свои спящие воды» (авторові уявляється горизонтальна риска); б) «Где вечерняя звезда поднимается в своей поднебесной синеве» (авторові уявляється вертикальна риска).

І дуже справедливо запитує сучасний болгарський літературознавець Зарев: яна ж цінність таких і подібних досліджень, якщо вони не повертають до цілого, якщо з ними не стоїть реальний еквівалент художньої літератури, якщо вони не охоплюють її живої повноти, біжать від ідеалу і суспільної функції. Сучасні буржуазні представники авангардизму і модернізму як безперечний фант визнають, що реальні творчі завоювання можуть бути досягнуті лише ціною втрати живих зв'язків з більшістю сучасників. Творці ж масового, комерційного мистецтва духовно псуєть публіку, прищеплюючи їй примітивні смаки.

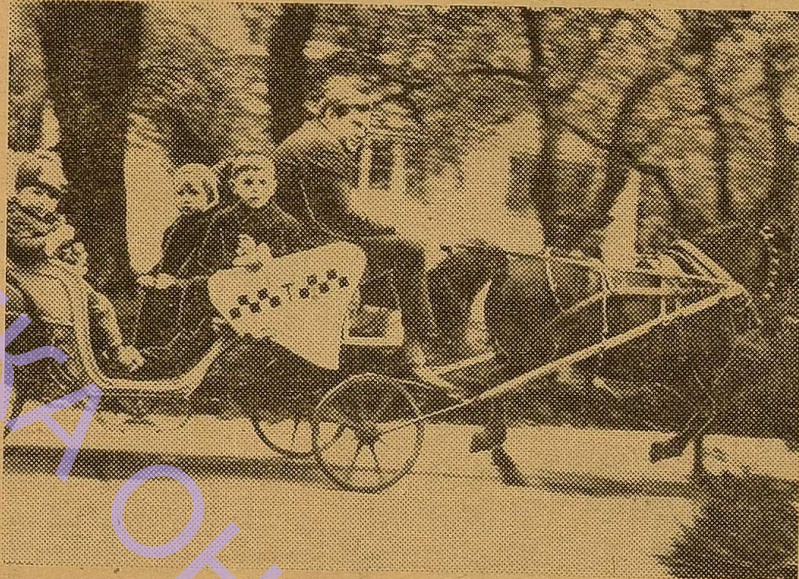
У великій мірі про силу і можливість художнього слова, про ідейно-художній зміст та шляхи його осягнення ми дізнаємося з літературно-критичних статей і монографій, з рецензій і передмов. В тім числі і вчених нашого університету.

В. ДРОЗДОВСЬКИЙ, доцент кафедри російської мови.

◆ НАШ ФОТОКОНКУРС.



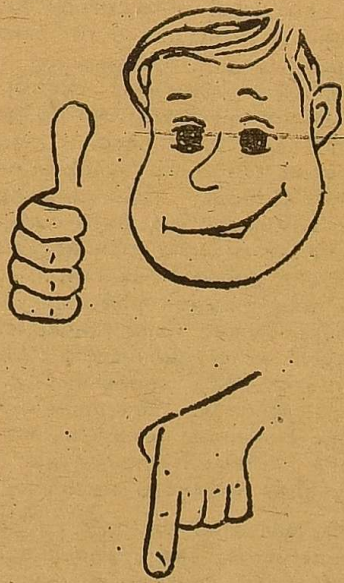
В боротьбі за життя.



Прогулянка.

Фото Д. ШИЛІНА.

Веселий конспект

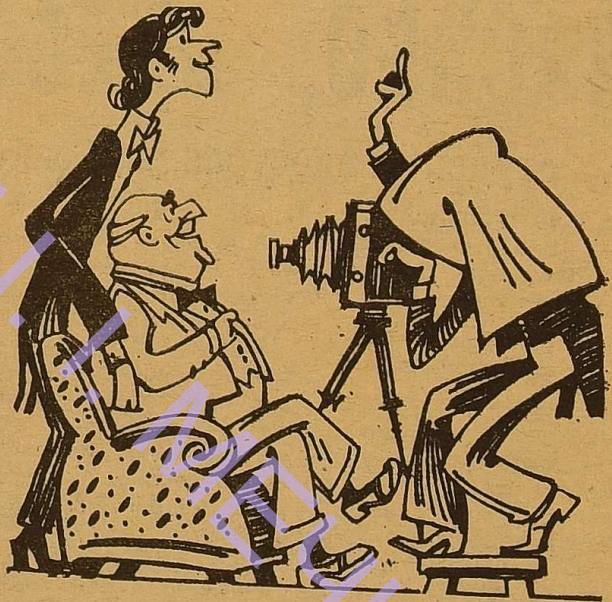


ВИХІД ЗНАЙДЕНО

Всього двома словами зумів відповісти на запитання екзаменатора студент Дьячков. І за це отримав двійку. «Треба постаратися наступного разу сказати п'ять слів», — зробив він глибокий висновок.

ОГОЛОШЕННЯ

Подружжя студентів В. і М. Одинкових, які мають двох дітей дошкільного віку, шукають на період сесії інте-



ПРИРОДНА ПОЗА

Фотограф звертається до бізнесмена і його сина-студента:

— Ви сідайте ось у це крісло, а ти, синку, ставай поряд

лігнентну жінку з вищою освітою для складання заборгованості з математики.

І ТАК БУВАЄ

Студент психологічного факультету Н. Ступін захистив диплом на тему: «Психологія відмінника і методика отримання відмінних оцінок». Диплом оцінено задовільно.

ОСОБИСТІЙ РЕКОРД

Особистий рекорд вирішив встановити в літню сесію першорядник А. Волинін:

◆ ДОВІДКОВЕ БЮРО.

ЖИТЛО— СПЕЦІАЛІСТАМ

Прийнята 7 жовтня 1977 р. нова Конституція СРСР вперше в історії людства закріпила за громадянами нашої країни право на житло. Це величезне завоювання радянського народу. Партія і уряд Радянського Союзу виявляють велику турботу про молодих спеціалістів, які закінчили вищі навчальні заклади або аспірантуру.

Молоді спеціалісти забезпечуються житловими площею тими підприємствами і закладами, куди вони направлені за розподілом. Під житловою площею розуміється ізольоване житлове приміщення, що складається з квартири або однієї чи кількох кімнат. Тому надання місця в гуртожитку молодому спеціалістові, який прибув на роботу в порядку планового розподілу після закінчення навчання, не можна розглядати як надання йому житлової площі. Це тимчасова міра забезпечення його житлом.

Нерідко у посвідченнях, що видаються молодим спеціалістам міністерствами вказується, що їм буде забезпечено місце в гуртожитку. Однак таке розпорядження не звільняє керівників підприємств і закладів від обов'язку надати молодим спеціалістам житлову площу, тобто окрему кімнату чи квартиру розміром не менше 6,5 і не більше 9 квадратних метрів на людину, крім випадків надання приміщення однак.

Відмова надати житлове приміщення може бути оскаржена лише в адміністративному порядку. При відмові організації забезпечити житлом молодого спеціаліста останній повинен звернутися в міністерство по підпорядкуванню цієї організації з проханням про перерозподіл його в іншу організацію, а не залишати місце роботи самотійно.

і поклади руку татові на плече.

— А чи не буде більш природно, якщо він покладе руку в мою кишеню? — зауважив бізнесмен.

скласти п'ять екзаменів з п'яти спроб.

МІНІ- ДІАЛОГИ

— Професоре, дайте мені ще одне додаткове запитання.
— Будь ласка. Вам відомі умови перекладання іспитів?

* * *
— Що Ви мені підморгуєте?

— Сигналізую, професоре: мої знання вичерпуються.

В. о. редактора В. БЕХТЕР.

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкома і комітета комсомолу Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова. (На українському мові).

ПИШІТЬ НАМ: 270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадры».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24, кім. № 9.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).